

Antykorupcja

<https://antykorupcja.gov.pl/ak/instytucje-antykorupcy/organizacje-pozarzadow/na-swiecie/1818,OLAF.html>
11.11.2024, 14:32

OLAF

Celem OLAF - European Anti-Fraud Office, Office de Lutte Anti-Fraude - Europejskiego Urzędu ds. Przeciwdziałania Nadużyciom jest ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej, jej obywateli oraz dobrego imienia Unii Europejskiej. Założenie to jest osiąganane poprzez:

wykrywanie defraudacji, korupcji i innej nielegalnej działalności uderzającej w wyżej wymienione interesy, włączając w to złe zarządzanie urzędami wewnątrz Wspólnoty Europejskiej,

asystowanie krajowym organom Wspólnoty w ich walce z nadużyciami,

prewencję, wzmocnienie instrumentów prawnych oraz działania odstrasżające, jako narzędzia mające na celu utrudnianie dokonywania nadużyć, jednocześnie wpływając na poprawę zaufania opinii publicznej do projektów wykonywanych w ramach Unii.

Mandat OLAF rozciąga się na wszelkie dochody i wydatki Wspólnoty. Dotyczy to budżetu ogólnego, budżetu administrowanego przez poszczególne kraje lub w ich imieniu oraz funduszy niepokrywanych przez budżet, ale zarządzanych autonomicznie przez agencje Wspólnoty. Właściwości OLAF dotyczą również wszystkich działań mogących godzić w interesy finansowe państw członkowskich oraz zastrzeżeń dotyczących działań mogących skutkować wszczęciem postępowania administracyjnego bądź karnego, w tym dochodzeń w dziedzinach innych niż tylko mających na celu ochronę interesów finansowych Wspólnoty.

OLAF prowadzi niezależne wewnętrzne i zewnętrzne dochodzenia administracyjne na podstawie Rozporządzenia Nr 1073/99 i Rozporządzenia (EURATOM) 1074/99.

Podstawą prawną dla działalności wymierzonej w walkę z nadużyciami jest Artykuł 280 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Celem dochodzeń wewnętrznych jest zwalczanie nadużyć, korupcji i poważnych uchybień wewnątrz organów Wspólnoty, naświetlenie sytuacji stojących w sprzeczności z należytym wykonywaniem przez urzędników ich obowiązków, mogących mieć negatywny wpływ na interesy Wspólnoty i być podstawą do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub karnego.

Dochodzenia zewnętrzne prowadzone przez OLAF mają swoją podstawę w Rozporządzeniu No 1073/99 w powiązaniu z Rozporządzeniem (EC, EURATOM) Nr 2185/96 oraz odpowiednimi uregulowaniami poszczególnych sektorów, pozwalając na inspekcje przeprowadzane w miejscu właściwym dla podmiotu podejmującego się działań ekonomicznych, który może być uwikłany, bądź wobec którego istnieją zastrzeżenia odnośnie nieprawidłowości i nadużyć.

Prowadzący dochodzenia z ramienia OLAF działają również w oparciu o prawo wewnętrzne Państw Członkowskich i ściśle współpracują z właściwymi organami państw, w których prowadzą dochodzenie. Celem zewnętrznych śledztw jest wykrywanie nieprawidłowości, zwalczanie nadużyć i korupcji uderzających w interesy finansowe UE i popełnionych przez podmioty operujące w Państwach Członkowskich i państwach trzecich. Szczegółowa podstawa prawna tych działań jest zawsze określana w decyzji formalnie rozpoczynającej śledztwo.

OLAF organizuje również bliską współpracę wśród organów Państw Członkowskich oraz państw trzecich w celu koordynowania ich działań dochodzeniowych. Zapewnia Państwom Członkowskim oraz państwom trzecim niezbędną pomoc w prowadzeniu śledztw, w szczególności pomoc techniczną, informacyjną i wywiadowczą.

Personel OLAF działa jako przedstawiciele Komisji i podlega jej wewnętrznej procedurze i jurysdykcji. Niemniej, ze względu na działalność operacyjną, pracownicy OLAF zachowują niezależność organu dochodzeniowego. Rozpoczęcie, prowadzenie oraz zakończenie śledztwa leży w wyłącznej kompetencji Dyrektora Generalnego Urzędu. Pracownicy OLAF prowadzą sprawy według wytycznych Dyrektora Generalnego, za pośrednictwem jego przedstawicieli i podlegają jego kontroli.

Dyrektor Generalny jest wyznaczany przez Komisję po konsultacjach w Parlamencie Europejskim i Radzie Europy na pięcioletnią kadencję. Dyrektor Generalny nie może pełnić żadnej innej funkcji w rządach innych państw, agencjach Wspólnoty i innych organach.

W celu zapewnienia niezależnego monitorowania wprowadzania funkcji operacyjnych OLAF, powołano Komisję Nadzorującą. W jej skład wchodzi pięciu niezależnych

ekspertów wybranych zwykłą większością głosów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji. Komisja Nadzorująca sprawuje swoje funkcje nie ingerując w toczące się postępowania podjęte przez OLAF.

Dyrektor Generalny systematycznie informuje Komisję Nadzorującą o toczących się dochodzeniach, ich rezultatach i innej działalności związanej z działalnością Urzędu. W przypadku, kiedy dochodzenie toczy się przez okres dłuższy niż dziewięć miesięcy, Komisja powinna zostać poinformowana o przyczynach i planowanej dacie ukończenia śledztwa. Komisja jest również informowana o braku odpowiedzi Wspólnoty na rekomendacje ze strony OLAF oraz o przypadkach wymagających informacji do przekazania instytucjom wymiaru sprawiedliwości Państwa Członkowskiego.

Zasady działania

Działania agentów OLAF są prowadzone w zgodzie z zasadami legalności, spójności i proporcjonalności. Muszą oni wykonywać swoje obowiązki niezależnie, bez zbędnej zwłoki, z uwzględnieniem zależności hierarchicznej, zachowaniem praw podstawowych i wolności przynależnych każdej osobie.

1. Zasada legalności i spójności - wszystkie czynności muszą być prowadzone z zachowaniem przepisów prawa, najwyższych standardów etycznych określonych w kodeksie postępowania Komisji i Kodeksie Właściwego Postępowania Administracyjnego(Code of Good Administrative Behaviour).
2. Zasada proporcjonalności - przy wypełnianiu swoich zadań, agenci OLAF muszą rozważyć skalę ryzyka, na które może być narażona Wspólnota i jej obywatele, prawa innych podmiotów, całościowy interes i misję Wspólnoty, jak również ograniczenia środków i narzędzi, którymi zawiaduje Biuro.
3. Zasada niezależności - działania operacyjne i dochodzeniowe powinny być prowadzone z wyłączeniem potencjalnego konfliktu interesów, który może się ujawnić w trakcie prowadzenia śledztw. Zgodnie z art. 11a Przepisów Pracowniczych (Staff Regulations), pracownik OLAF podczas wykonywania obowiązków nie może doprowadzić do sytuacji, która w sposób pośredni lub bezpośredni, może wpłynąć na jego interes prywatny (w szczególności interes rodzinny lub finansowy) i który może kolidować z zachowaniem jego niezależności i bezstronności. Podczas wykonywania obowiązków agenci OLAF zbierają zarówno dowody obciążające, jak i oczyszczające stronę postępowania.
4. Zasada prowadzenia spraw w rozsądnym terminie - agenci OLAF są zobowiązani do prowadzenia śledztw i działań operacyjnych bez przerwy, w rozsądnym czasie, biorąc pod uwagę złożoność sprawy, podział zadań między organami Wspólnoty a organami danego kraju i wszystkimi innymi, mającymi znaczenie, okolicznościami.

5. Zasada autorytetu - każdy z członków personelu OLAF powinien posiadać odpowiednie uprawnienia. Przy wykonywaniu zadań muszą posługiwać się dokumentem wskazującym ich tożsamość i zajmowane stanowisko. Przy każdej interwencji muszą również przedstawić upoważnienie wskazujące na przedmiot dochodzenia.
6. Zasada zachowania immunitetu - dochodzenia wewnętrzne są prowadzone z zachowaniem m.in. Protokołu dot. Przywilejów, Immunitetów i Praw Pracowniczych Wspólnoty Europejskiej (The EC Protocol on Privileges and Immunities and the Staff Regulations). W relacjach z władzami danego kraju, powyższy dokument określa, że każdy organ Wspólnoty sceduje swój immunitet zawsze, kiedy uzna, że uczynienie tego nie stoi w sprzeczności z interesami Wspólnoty.
7. Zasada zachowania tajemnicy służbowej - na podstawie Artykułu 287 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i Artykułu 17 Przepisów Pracowniczych, Artykułu 8 Regulacji EC Nr 1073/99, Artykułu 8 Regulacji (EC, EURATOM) Nr 2185/96 i in. - informacje uzyskane podczas śledztw lub działań operacyjnych są przedmiotem tajemnicy służbowej. Informacje te mogą być udostępniane osobie lub odpowiedniemu organowi, których obowiązki wymagają uzyskania tych informacji a ich wykorzystanie jest ograniczone do przeciwdziałania nadużyciom, korupcji i innej nielegalnej działalności.

Siedzibą OLAF jest Bruksela.

[OLAF](#)